
Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača

DSS a ZPS
Rača

ročník: 9

September 2021

NAŠE NOVINY

číslo: 3

Časopis určený pre klientov a zamestnancov Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Rača

DŇA 25.8.2021 SME PRIVÍTALI VZÁCNU NÁVŠTEVU – PANI PREZIDENTKU ZUZANU ČAPUTOVÚ.



Dovoľujeme si uverejniť jej vlastné slová a postrehy na naše zariadenie.

„Je dôležité, aby seniorky a seniori boli vypočutí a aby sme im dávali najavo náš rešpekt a záujem. Pandémia vstúpila do života mnohých rodín, najviac však zasiahla starších ľudí. Dramaticky sa dotkla aj zariadení sociálnych služieb.

Jedno také – Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov v Rači – som dnes navštívila. Koncom minulého roka si prešlo takmer dvojmesačnou karanténou a zaznamenali aj obeť na životoch. Dnes patrí medzi najzaočkovannejšie zariadenia. Klienti aj personál veria, že vakcinácia im pomôže vyhnúť sa situácii, kedy si doslova siahli na dno svojich fyzických i psychických síl.

Obyvatelia tohto domova ma príjemne prekvapili ich vyrovnanosťou a tým, že sa vedia tešiť z každodenných maličkostí, ktoré zažijú v ich záhrade, či v čajovni. Dokonca majú svoj spevokol a vydávajú noviny. Rozprávala som sa s niekdajšou učiteľkou, nositeľkou vyznamenania sv. Gorazda, ktorej žiaci a žiačky žijú po celom svete; s pánom, ktorý pôsobil v legislatíve, bývalou aktivistkou Červeného kríža, či zdravotnou laborantkou.

Pri rozhovoroch s našimi seniormi a seniorkami si uvedomujem, akú bohatú životnú skúsenosť môžu mladším generáciám sprostredkovať. Vždy je pre mňa veľkým obohatením rozprávať sa s takýmito vzácnymi ľuďmi. Vedeniu i celému personálu domova v Rači, ale aj vo všetkých zariadeniach sociálnych služieb na Slovensku, patrí obrovské uznanie za obetavosť a statočnosť. Ďakujem im za ich prácu, ktorá stále nemá dostatočné spoločenské, ale ani finančné ocenenie.“

Správa z cesty po pútnických miestach v SR

Na svoju česť Ti sľubujem,
Ježišu môj,
že všetko Tebe venujem – i život svoj.
Len sily ráč mi viacej dať v každej dobe,
Aby som mohol vytrvať v svojom sľube.

Áno Pane – taký sľub som Ti dal, no neuvedomil som si ako ťažko sa mi bude plniť ho. Som takmer hluchý, ťažko sa mi chodí a k tomu som aj hrozne zábudlivý – nemal som možnosť ani poznámky si robiť – teda musím sa spoľahnúť iba na svoju vetnú pamäť.

Preto vážený/á čitateľ/ka, odpusť mi moju úbohú nedokonalosť.

Cez to všetko chcem s Božou pomocou aspoň veľmi stručne informácie Ti podať:

Túto púť organizovala TV Lux. Vedúcim bol kňaz Juraj Drobný. Trvala päť dní. Navštívili sme pútnické miesta:

Marianku a baziliku Narodenia Panny Márie, ktoré sa nachádzajú v prekrásnom lesnatom pohorí. Založilo ju Spoločenstvo Bratov, ktoré je premenované Bratia Ježišovi, páter Litomiský dňa 7.4.1922.

Šaštín – baziliku Sedembolestnej Panny Márie. Je to národná svätyňa navštevovaná pútnikmi z celého Slovenska, ba i z Rakúska či Maďarska. 1. júla 1995 ju navštívil pápež Ján Pavol II. Okrem iného povedal „Tu je príbytok Matky Božej, preto nik z vás nie je bez domova – každý kto sem príde, môže sa cítiť ako v matkinom dome.“

Trnava – bazilika sv. Mikuláša. Tiež je to nádherný dvojvežový chrám. Nachádza sa v priestore obohnanom starovekými hradbami. Nachádza sa priamo v srdci mesta Trnava. Koná sa tu každoročne stretnutie veriacich, aby si uctili milostivý obraz Panny Márie Trnavskej.

Pútnické miesto Skalka – pri Trenčíne. Vysoko v strmých bralách, sťa orlie hniezdo, je umiestnená svätyňa sv. Gorazda a Ondreja. Samotný pohľad z dola je úchvatný. Žiaľ nezvládol som zúčastniť sa výstupu do chrámu- no tí, čo tam vystúpili tvrdia, že i pohľad z hora vyvoláva pocit voľnosti a skrúšenej pokory pred Pánovou velebnosťou.



Skalné sanktuárium Božieho milosrdenstva – Butkov. Nachádza sa tu najvyššia socha Panny Márie v strednej Európe. Je prenádherná, umiestnená v prekrásnom prostredí. Svojou nádherou a vo fascinujúcom prostredí upiera Panna Mária svoj zrak na celé priestranstvo pod ňou – je to uchvacujúci pohľad, ktorý núti pútnika k veľkej pokore.

Snáď si pamätáš milý/á čitateľ/ka na film ukazujúci prípravu a výstavbu samotnej sochy, ak si dobre pamätám, tak meria 6 metrov.

Naša púť ďalej smerovala do **Turzovky**, kde

sme čítali do skaly zlatými písmenami text: „Kráľovná Turzovky rozprestri svoj plášť nado mnou. Kto ku mne prichádza nad tým rozvinie svoj plášť.“ Kráľovná pokoja oroduj za nás.



Bardejov – staré známe námestie sa pýši krásnym bohostánkom v ktorom trojkridlový oltár zhotovoval majster Pavol z Levoče. Vstup do chrámu (okrem omší) je na vstupenky. Od nášho autobusu sme museli prekonať strastiplnú cestu cez stúpajúce železné schody.

Levoča – Bazilika sv. Jakuba. Oltár podobne ako v Bardejove je posunovateľný – je najvyšším gotickým oltárom na svete – 18,62 m. Uprostred oltárnej skrine stojí Panna Mária na polmesiaci s Ježiškom v náručí. Celé súsošie je z lipového dreva (nie maľované). Je to nádherná svätyňa zaplnená množstvom biblických výjavov.

Vyššie 70 členov a skupina pútnikov obdivovali v **Košiciach nádhernú svätyňu Sv. Alžbety** – známu pod pojmom

Dóm. Je to opäť významná a honosná bazilika. Určite ju poznajú mnohí i z vás, nakoľko z našej skupiny ju poznalo takmer 30 pútnikov. Je to prekrásna stavba uložená v srdci mesta a je skrášľovaná po celom svojom okolí fontánami a po večeroch za tónov hudby vystrekuje farebné gejzíry.



V duchu sa vráťme do nášho národného či duchovného veku a kochajme sa nádhernou a rozsiahlou pravlastou starých Slovanov. V 8. storočí za vlády kniežaťa Pribinu, ktorý dal postaviť vo vtedajšej **Nitre** prvý kostol, ktorý je historicky doložený. Na pozvanie kniežaťa Rastislava prichádzajú sem solúnski bratia Konštantín a Metod. História zrejme každý z nás pozná. Z novodobia si pripomíname strastiplný život biskupa J. Ch. Korca. Začiatkom 40.-tych rokov sme mali v osobe ThDr. Karola Kmeťka, ktorý sa vyznačil veľkou starostlivosťou o rozvoj vzdelávania a prehĺbenia zbožnosti kňazov a veriacich laikov.



V dejinách diecézy ostáva v pamäti návšteva pápeža sv. Jána Pavla II., ktorý vo svojom príhovore pripomenul, že „Nitra nám hovorí o prvom tisícročí, že tu stál už v roku 828 prvý kresťanský kostol. Nitra je najstarším sídlom biskupov slovanského pôvodu.“ Svoje vystúpenie zakončil: „Drahí priatelia, uveďte si aký neoceniteľný je dar Boha – dostal sa k vám po dlhej ceste mnohých generácií od čias Cyrila a Metoda – prijmite ho a usilovne ho zveľadujte!“

Naši pútnici pokračovali ešte návštevami pútnických miest na východnom Slovensku.

napísal: I. Kudej

Spomienky na SNP

Je ticho, ktoré nevestí nič dobré.
Z blízkeho lesa pomoc čakáme,
partizáni prídu?
No vojak cudzí stráži okolie blízke.

Na pomoc prišli ďalší
a ľudia ich čakali.
Žiaľ, bol aj boj,
kde len jeden víťazí.

Vojnové časy prešli.
My dnes spomíname všetci
na tých, čo za slobodu padli,
na tých, čo k slobode pomáhali.

Ešte nás pamätníkov z obdobia SNP žije dost'.
História národa musí žiť,
mladým spoluobčanom je treba pripomínať,
aby si ju v budúcnosti vedeli vážiť a ctíť.

Prosme všetci Boha,
nech slovenský národ chráni,
vojnové časy nech sa nikdy nevrátia
a ťažké choroby nech sa navždy stratia.

Nech slzy matiek nad synmi
padlými už v našej krásnej vlasti,
nikdy viac nepadnú do slovenskej zemi
posiatej kvetmi krásnymi.



napísali: klientky ZpS A. Juricová a M. Rakovská



Sedembolestnú Pannu Máriu si uctieujú Slováci ako svoju národnú Patrónku

Symbolom, prostredníctvom ktorého slovenskí veriaci vyjadrujú úctu Sedembolestnej Panne Márii, sa stala šťastínska pieta – socha sediacej Matky Božej s mŕtvym Kristom v náručí. Sviatok Sedembolestnej Panny Márie slávia katolíci na Slovensku a vo svete 15. septembra. Tento deň je v Slovenskej republike dňom pracovného pokoja a Sedembolestná Panna Mária patrónkou Slovenska. V liturgickom kalendári je sviatok Sedembolestnej Panny Márie zaznamenaný ako záväzná spomienka, len na Slovensku, ako v jedinej krajine na svete, je ustanovený za slávnosť.

zdroj: www.bsk.sk

Láska k športu

Medzi klientami v našom zariadení DSS a ZpS Rača sú aj šikovní a úspešní seniori, ktorí sa aj v vo vyššom veku venujú rôznym záľubám a aktivitám.



Patrí k nim aj naša bývalá majsterka Slovenska v šachu, ktorá stále hrá za klub Slovan Bratislava. Tejto záľube a vášni sa venuje už niekoľko desaťročí a stále je aktívna. Je držiteľkou niekoľkých ocenení, ktoré získala za účasť a víťazstvá v rôznych turnajoch a súťažiach. Aj v tomto roku sa zúčastnila (po pandemickej prestávke) na medzinárodnom turnaji seniorov vo Vysokých Tatrách a priniesla si pekné ocenenie.

Želáme jej veľa šťastia do ďalších rokov, nech sa jej naďalej darí rozširovať svoju zbierku trofejí a reprezentovať tak nielen „seniorov“, ale aj naše zariadenie. Nech jej táto záľuba ešte dlho vydrží pri pevnom zdraví.

napísala: M.Rakovská

Spomienky na školu

Všetci klienti bývajúci v zariadení DSS a ZpS v Rači sme už vo veku, kedy máme už viac rokov. Prežili sme vo svojom živote dobro aj zlo, lásku, ale aj závišť i nenávišť.

Dnes je krásny septembrový deň a v myšliach niektorých z nás sa vracia minulosť – september – škola. Priebeh života potrebuje, aby z malých žiačikov 1. triedy základnej školy vyrástli milí, rozumní, ale hlavne ľudia, ktorí svoj život venujú rozvoju vlasti – nášmu krásnemu Slovensku. Spomínam aj ja na prvú cestu do školy. Bola o to zaujímavejšia, že viedla síce už od tety, kde som bývala až po piaty ročník základnej školy, keďže otec bol horár a my sme bývali 4 km od najbližšej dediny, kde bola škola. Mamička ma vodila do školy. Bola som šťastná, všetko ma zaujímalo. Predpokladám, že podobné pocity boli aj u terajších babičiek a dedkov. Prešli roky. Boli časy ťažkého života, ale radosť a veselosť v škole so spolužiakmi.

Je september 2021 – trochu zvláštny. Na Slovensko prišiel svätý otec František. Jeho prítomnosť určite dobre pôsobí aj na terajších prváčikov. Verím, že táto vzácna návšteva svätého otca bude v spomienkach a ich myšliach sprevádzať celým životom, možno im prinesie pokojný a dobrý život.

napísala: A. Juricová



Najnebezpečnejšie zvieratá na svete

Myslíte si, že najviac ľudí ročne usmrť žralok? Možno budete prekvapení, ale nie je to tak. Každoročne sa v médiách objavujú správy o krvilačných žralokoch, ktoré zaútočili na ľudí neďaleko pobreží. Tieto drsnokožce, ktoré svojou veľkosťou vzbudzujú rešpekt, však zďaleka nie sú najnebezpečnejším tvorom pre ľudí. Všimnite si, že pri niektorých tvoroch bolo ťažšie získať presné údaje o počte úmrtí ako pri ostatných. Zväčša ide o hrubý odhad. A zoznam zástupcov rôznych druhov smrtiacich zvierat ani zďaleka nie je úplný. Tu sú niektoré zvieratá zodpovedné za väčšinu úmrtí ľudí. Najdesivejšie dravce nie sú tak nebezpečné, ako by sa dalo očakávať – nepodceňujte malé tvory!

Žralok: 6 úmrtí ročne

Aj keď to znie prekvapivo, žraločie útoky sú pomerne vzácne. V roku 2014 zaznamenali len tri úmrtia na celom svete v súvislosti s útokmi žralokov, a v roku 2015 ich bolo len šesť, čo je asi priemer.



Vlk: 10 úmrtí ročne

Ani útoky vlkov nie sú v oblastiach, kde sa vyskytujú, celkom bežné. Prehľad vlčích útokov zistil, že v 50. rokoch ich bolo veľmi málo. Až do roku 2002. Hoci v Európe a Severnej Amerike ich hlásili v priebehu dvoch desaťročí až 100, v priemere to vychádza takmer 10 osôb za rok.

Lev: 22 a viac úmrtí ročne

Odhady úmrtí spôsobených levom sa každý rok veľmi líšia. Štúdia z roku 2005 zistila, že od roku 1990, levy v Tanzánii zabili 563 ľudí, čo je v priemere okolo 22 osôb za rok. Čo sa týka levov žijúcich mimo Tanzánie, neexistujú presné čísla.



Slon: 500 zabítí ročne

Slony sú tiež zodpovedné za veľa úmrtí ľudí. Podľa webu www.news.nationalgeographic.com z roku 2005 má toto zviera na svedomí 500 osôb ročne. Ďaleko viac však bolo zabitých slonov ako ľudí.

Hrochy: 500 úmrtí ročne

Hrochy boli dlhú dobu považované za najväčšieho zabijaka ľudí v Afrike. Sú totiž známe svojou agresívnou povahou a útočia na človeka nielen priamo, ale niekoľko životov majú na svedomí aj prevrátením lodí.



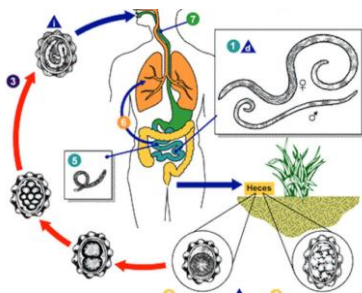


Pásomnica: 700 úmrtí ročne

Pásomnica je parazit, ktorý býva zodpovedný za infekciu zvanú cysticercosis. Následkom tejto zdravotnej komplikácie podľahne približne až 700 ľudí ročne.

Krokodíly: 1 000 úmrtí ročne

Krokodíly sú v súčasnosti považované za zvieratá zodpovedné za väčšinu úmrtí ľudí v Afrike. Aspoň tak tvrdí Organizácia spojených národov, aj keď zistiť konkrétne čísla je veľmi ťažké.



Ascaris: 4 500 úmrtí ročne

Črevný parazit z rodu *Ascaris* spôsobuje infekciu zvanú aschariasis. Podľa štúdie z roku 2013 odhadom zabíja až 4 500 ľudí ročne. Svetová zdravotnícka organizácia uvádza, že ide o ochorenie tenkého čreva, ktoré postihuje viac detí ako dospelých.

Mucha tse-tse: 10 000 úmrtí ročne

Nebezpečná mucha tse-tse prenáša ochorenie nazývané spavá choroba, ktorá v prvých fázach vedie k bolestiam hlavy, horúčke, bolesti kĺbov a k svrbeniu, ale neskôr môže spôsobovať niektoré vážne neurologické problémy. Počet úmrtí však v súčasnosti klesá.



Chrobák zabijak: 12 000 úmrtí ročne

Chrobák z radu *Reduviidae* je prenášačom závažného ochorenia zvaného Chagasova choroba (bozk smrti, bozk chrobáka). Ide o tropické infekčné ochorenie, ktoré aj napriek tomu, že nie je známe ako cholera či malária, má na svedomí až 12 000 životov ročne.

Sladkovodné slimáky: 20 000 úmrtí ročne

Aj slimáky majú svoj diel na úmrtí ľudí. Spôsobujú totiž bilharziózu (schistosomiázu), t.j. ochorenie vyvolané parazitmi, ktoré napádajú najmä močový mechúr, črevo, pečeň, pľúca a mozog. Príznakmi býva najskôr svrbivá vyrážka a vysoké horúčky. Ročne podľahne tejto chorobe podľa WHO asi 20 000 až 100 000 osôb.



pripravili klienti 1. úseku

Duchovné okienko



Návrat k pápežovej návšteve:

Štvoraká blízkosť v živote kresťana

Je dobre vrátiť sa k príhovorom Svätého Otca, ktoré odzneli počas jeho apoštolskej návštevy Slovenska a načerpať z nich posilu pre náš duchovný život. Jedným z podnetov je pápežova výzva k „blízkosti“, ktorú predstavil v štvorakej podobe.

V kresťanskej tradícii mali zasvätené osoby vždy privilegované miesto, a to hlavne pre ich radikálne nasledovanie Krista vďaka trom rehoľným sľubom chudoby, čistoty a poslušnosti. Rehoľné sľuby nazývame i evanjelióvymi radami, pretože sú to len odporúčania a nie sú záväzné pre všetkých kresťanov. To však neznamená, že tieto rady sa netýkajú všetkých veriacich. I oni majú správne a múdro užívať všetky materiálne prostriedky, ktoré vlastnia, vyžaduje sa od nich manželská vernosť a vzťahuje sa na nich poslušnosť voči Božím a cirkevným prikázaniam. To, čo teda zasvätené osoby realizujú radikálnym spôsobom v rámci evanjelióvých rád, to sa týka istým spôsobom každého kresťana.

12. septembra sa pápež František stretol v Bratislave so slovenskými jezuitmi. Na otázku, na čo by mali osobitne dbať pri pastorácii, čo by im malo ležať na srdci, odpovedal jedným slovom, ktoré bližšie rozviedol. Použil slovo „blízkosť“. Blízkosť Bohu, vzájomná blízkosť, blízkosť biskupovi a blízkosť Božiemu ľudu. Na toto by mali podľa pápeža Františka dbať jezuiti, ale kultivácia týchto štyroch blízkostí by mala ležať na srdci každému kresťanovi. Skúsme si ich preto všimnúť trochu bližšie.

1. Blízkosť Bohu: Táto blízkosť podľa Svätého Otca znamená predovšetkým rozvíjať osobný vzťah k Bohu prostredníctvom personálnej modlitby. Táto totiž pestuje blízkosť k Bohu a nikdy by nemala byť vytlačená na perifériu kvôli našim vonkajším aktivitám či evanjelizačnému nasadeniu. Táto zásada podobne platí i pre každého kresťana. Účinnosť akéhokoľvek pracovného nasadenia modlitba umocňuje, podporuje a skvalitňuje.

2. Blízkosť medzi bratmi. Táto rada pápeža Františka sa vzťahuje na každého kresťana. Ide o potrebu ľudského a duchovného zázemia, ktoré každý z nás potrebuje. Rodina či spoločenstvo veriacich si nielenže nesú vzájomné ťažkosti či radosti, ale je to silný obranný múr i proti nástrahám zlého ducha, ktorého prítomnosť a nebezpečenstvá spoločenstvo odhalí oveľa ľahšie ako jednotlivec či samotár.

3. Blízkosť biskupovi. Túto rovinnú blízkosti uviedol Svätý Otec na treťom mieste. Táto tretia blízkosť naznačená pápežom Františkom sa dá aplikovať ako základný princíp vzťahu k cirkevnej hierarchii a vzťahuje i na každého veriaceho. Zaiste je viacero vecí, ktoré sa dajú robiť inak a lepšie, ako ich robí biskup, kňaz či kaplán. O týchto možnostiach však musia vedieť a len tak môžu skvalitniť svoj spôsob práce. Podobne, ako je úlohou umeleckej kritiky dvíhať úroveň umeleckých diel a

kultivovať umelecké cítenie percipientov, podobne i dobre mienená a dobre formulovaná rada pomôže v objavení nových riešení, ktoré sú lepšie a užitočnejšie. Preto je dôležité, aby boli forma i obsah správne a priamo komunikované s tým, koho sa to týka. Kritické poznámky, ktoré sa sprostredkovane a často i modifikovane dostanú do uší adresátov, takmer automaticky vyvolajú odmietavý postoj, nech by boli akokoľvek dobré či priam geniálne.

4. Ako štvrtú blízkosť Svätý Otec označil blízkosť Božiemu ľudu. Citoval slová svojho predchodcu, pápeža Pavla VI., ktorý 3. decembra 1974 povedal, že na križovatkách životných ciest či ideí sú vždy jezuiti. Podotkol tiež, že krížne cesty či hraničné situácie ideí a životných príbehov nie sú bez problémov a ťažkostí. No blízkosť Božiemu ľudu je prirodzenou ochranou pred zlými riešeniami a nezmyselnými ideológiami. Táto blízkosť nielenže nám otvára srdcia, poskytuje i bezpečný „rámec“ zdravého úsudku, ale oživuje i pamäť nášho pôvodu či našich koreňov.

Pri názorových križovatkách by žiadny kresťan nemal zabúdať na svoje korene. Je bežnou vecou, že v čase prázdnin a dovolení sa radi vraciame k príbuzným či do rodísk kvôli tomu, aby sme telesne a duševne pookriali. Sám na sebe som spozoroval, ako dobre si odpočiniem v rodnom kraji. Ide však i o duchovný odpočinok, kde si akosi prirodzene obnovíme naše korene, kde majú svoje miesto i spomienky srdca a zážitky z minulosti.

Srdce je symbolom poznania, ktoré ma iné zákonitosti ako striktné racionálne či diskurzívne myslenie. Naša viera je viazaná na myšlienky či hnutia srdca, ktoré nielenže oživujú návštevou známych miest, ale svojím jemným hnutím môžu poskytnúť i správnu orientáciu v neprehľadných zákrutách zavádzajúcich ciest. Nie náhodou odporúča sv. Ignác po každom rozhodnutí počúvať, čo nám naše srdce povie.

Milí priatelia, je dobre vrátiť sa k príhovorom Svätého Otca, ktoré odzneli počas jeho apoštolskej návštevy Slovenska a načerpať z nich posilu pre náš duchovný život. Nech nám k tejto posile poslúži i jeho slovíčko blízkosť, rozvedené v štyroch oblastiach.

zdroj: tlačová kancelária konferencie biskupov Slovenska





Čo sme zažili ...

Pestrý deň

Ako bolo na Partizánskej lúke.

Nejedná sa o obyčajný výlet v klasickom ponímaní (vibrámy a opekačka), ani o podujatie ako hudba, tanec, klobása, aj keď tu už sme bližšie k nášmu „výletu“.

Z nášho zariadenia DSS a ZpS Rača sme vyrazili o ôsmej ráno na dvoch autách. Účastníci boli: ja (Peter Štefánik), Dušan Marko, Peter Ivčič a Edo Krútil. Táto štvorica tvorila reprezentantov nášho zariadenia. Doprevádzala nás aj mladá terapeutka Barborka.

Prvá polovica cesty na Partizánsku lúku bola obťažnejšia ako cesta späť. Zdržali nás kolóny presúvajúcich sa áut (nemyslím tým nič negatívneho).

Všetci reprezentanti nášho DSS boli plní očakávania, ako strávime dnešný deň.

Keď sme konečne prišli na miesto podujatia, zapísali sme sa u organizátorov. Dostali sme textilné číselné označenie každého účastníka súťaže, ktorá pozostávala zo štyroch súťažných disciplín: hod granátom do vyznačeného priestoru, poskytnutie prvej pomoci, orientácia v teréne pomocou mapy a buzoly a rozoznávanie druhov stromov.

Nasledovalo vyhodnotenie súťažných družstiev a odovzdávanie cien. Napriek poradiu všetci zúčastnení dostali rovnakú odmenu. Naše družstvo skončilo ako prvé!

A na záver sme boli pozvaní na príjemné posedenie so „špecialitou šéfkuchára“ – párky, zeleninová obloha, chlieb, malinovka alebo káva. Cesta naspäť bola už menej obťažná ako cesta tam. Všetci s radosťou spomíname na podujatie a tešíme sa na budúce.



napísal: P. Štefánik



Levandula - symbol Provencálska



Voňavá krása, ktorá poteší nielen všetky zmysly, ale má aj liečivé účinky a dokonca odplaší aj dotieravý hmyz. Levanduľový záhon niekoľko týždňov zdobí a prevoniava záhradu nášho zariadenia. Tento záhon nám všetkým robí radosť, ale musíme sa oň aj patrične starať.

Naša šikovná ergoterapeutka Vierka Hajdúchová zorganizovala brigádu, kde spoločnými silami v príjemnej atmosfére zožali klienti posledné kúsky levandule a záhon pripravili na prichádzajúce chladné obdobie.

Vyrábali sa levanduľové vrecúška ...



... a upravené miesto medzi levanduľovými záhonmi sa využilo na hranie petangu.

napísala: Mgr. B. Gubová



Návšteva výstavy

Klienti zariadenia DSS navštívili dňa 31. augusta 2021 v Koloničovej kúrii v Rači výstavu, ktorá mala dve časti. Prvá časť : Ako plynie čas našim školám, učiteľom a žiakom. Druhá časť : Ako sa hrali starí rodičia.

Oboznámili sme sa o spôsobe života ľudí žijúcich v Rači v minulom storočí. Boli tu vystavené školské predmety a pomôcky, fotografie a dokumenty o histórii škôl v Rači. Zaujali nás fotografie jednotlivých tried s triednym učiteľom. Zaujímavé boli aj fotografie tanečných a divadelných krúžkov. Páčila sa nám výstava rôznych hračiek, bábik ako aj ručne vyrobené hračky z dreva a šúpolia. Boli vystavené domčeky pre bábiky, kolisky, kočíky, kolobežky a veľa iných hračiek. Aby si aj muži došli na svoje, boli tu aj autíčka, stavebnice, rôzne stolové a spoločenské

hry a fotografie.

Naša klientka pani Hergovičová osobne potvrdila veľa skutočností o tom ako to bolo, pretože v Rači prežila niekoľko rokov svojej mladosti. Ďakujeme pani Hatalovej a Luknárovej, ktoré nás výstavou sprevádzali ako aj našim terapeutkám pani Hajdúchovej a Prutkayovej, ktoré nám umožnili sa zúčastniť na takej milej výstave.



napísala: E. Kovačovská

OCENENIE V SOCIÁLNEJ OBLASTI

Bratislavský samosprávny kraj udelil ocenenia v sociálnej oblasti, ktoré z našich radov DSS a ZpS Rača získali dve dámy – opatrovatelka pani Anna Lederleitnerová a prijímateľka sociálnych služieb pani Anna Juricová.

Ocenenia boli udelené v štyroch kategóriách. V kategórii prijímateľ/prijímateľka sociálnej služby bolo ocenených 10 laureátov. Z Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Rača to bola práve pani Anna Juricová, ktorá toto ocenenie získala za svoju neutíchajúcu snahu v oblasti záujmovej činnosti prijímateľov. Pani Juricová je dlhoročnou členkou redakčnej rady časopisu prijímateľov DSS a ZpS Rača Naše noviny a svoj literárny talent dokáže zužitkovať aj prispievaním do račianskeho mesačníka Račiansky výber, či nedávnym publikovaním svojich pamätí v spolupráci s OZ „Pamäti a spomienky“. Taktiež s ďalšími prijímateľmi z časti Pri vinohradoch založila literárno-dramatickú skupinu Včera – dnes seniori zo ZpS, ktorá svojimi vystúpeniami pravidelne obohacuje kultúrny program v zariadení.

V kategórii zamestnanec/zamestnankyňa zariadenia sociálnych služieb bolo ocenených 24 ľudí, pričom v zariadeniach sociálnych služieb, ktoré má samosprávny kraj vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti, pracuje takmer 1000 zamestnancov. Vďaka svojej energii, zodpovednosti, ľudskému a vysoko profesionálnemu prístupu si ocenenie právom zaslúžila opatrovatelka DSS a ZpS Rača pani Anna Lederleitnerová, ktorá je súčasťou pracovného tímu 4. úseku na Podbrezovskej.

Udelenie ocenení je nielen uznaním významu práce zamestnancov zariadení sociálnych služieb, ale zároveň príležitosťou upozorniť aj na dôležitosť ich konania. *„Patrí im veľká vďaka za ľudský prístup, pracovné nasadenie, profesionalitu, s ktorou dennodenne pristupujú k prijímateľom sociálnej služby. To, že sú pre chod zariadenia a život v ňom nenahraditeľní, sa ukázalo viac ako inokedy počas krízovej situácie spôsobenej ochorením COVID-19,“* zdôraznil predseda BSK Juraj Droba.



Obom dáмам srdečne gratulujeme a želáme im do budúcnosti naďalej veľa sily a úspechov!

napísala: Mgr. Z. Koníková





SPOMÍNÁME...



Vlasta Burian vlastným menom Josef Vlastimil Burian (* 9. apríl 1891, Liberec – † 31. január 1962, Praha), známy ako Kráľ komikov, bol český divadelný herec, spevák, divadelný riaditeľ, športovec, podnikateľ, filmový herec, filmový režisér, spisovateľ a imitátor, ktorý sa vďaka svojej usilovnosti, pracovitosti, odhodlanosti a nebojácnosti vypracoval medzi skutočné hviezdy českého filmu a divadla.

Bol jedným z najpopulárnejších hercov za prvej republiky a jeho obľúbenosť trvá dodnes, o čom svedčia víťazstvá v ankete o „Kráľa komikov“.

Vlasta Burian sa narodil do rodiny libereckého krajčírka a ochotníka Antonína Buriana. V Liberci prežil prvých desať rokov svojho života. V roku 1900 sa jeho rodina presťahovala do Prahy, kde sa neskôr vyučil za obchodníka na obchodnej škole. Mladý Vlasta Burian mal mimoriadny športový talent, exceloval v tenise, hokeji aj boxe. Dokonca vyskúšal vrcholovú športovú kariéru, keď robil brankára za futbalový klub AX Sparta. Stále ho to však ťahalo k divadlu. Ako však hovoria historické zdroje, otec Buriana jeden večer povolil, aby v krčme predviedol brilantné komediálne číslo. A vtedy mu došlo, že mu nemôže stať v ceste.

Z Buriana sa stala skutočná hviezda. Zozname jeho úspechov je siahodlhý – hral na javisku, založil vlastné divadlo, hral vo filme. Aspoň zopár titulov v ktorých sa zaskvela jeho geniálna herecká osobnosť: Přednosta stanice, U pokladny stál..., Ducháček to zařídí, Tři vejce do skla, Revizor, Anton Špelec, ostrostřelec, C. a k. polní maršálek, Byl jednou jeden král a mnohé ďalšie.

Jeho honoráre mnohonásobne prevyšovali platy ostatných hereckých hviezd tých čias a ako skutočná superstar si vedel užívať život. Mal drahé koničky, luxusné bývanie, rozmaznával svoju ženu, jednoducho si žil na vysokej nohe. Jeho meno bolo často spájané s reklamou, pomenovali po ňom bonbóny, ale aj druh ruží.

Ako to však už býva zvykom, zatiaľ čo na javisku bavil divákov, doma s ním veľká zábava nebola. V súkromí sa mu často striedali nálady, trpel stavmi melanchólie a dokonca sa u neho objavovali aj maniodepresívne prejavy. Jeho najväčšou oporou bola manželka Františka, ktorú volal Nina. Druhá svetová vojna však znamenala pre neho koniec veľkej kariéry. Ako veľký boháč a slávny herec, ktorý si užíval peniaze verejne, sa stal obeťou závidy a po vojne bol obvinený z kolaborácie s Nemcami. A aj keď sa pred súdom obhánil, jeho osud bol spečatený. Nasledoval tvrdý pád.

Burian si neskôr privyrábal na podradných estrádach, v poslednej fáze života už pre problémy s nohami musel hrať v sede. Do hereckého neba však odišiel ako pravý kráľ komikov.



Svoje posledné predstavenie odohral so silným zápalom pľúc. Zomrel v pokoji domova v januári v roku 1962 v náručí milovanej Niny. Nina skonala 9 týždňov po ňom. Pamätníci tvrdia, že zomrela na manželovom hrobe.

zdroj: pluska.sk



Zasmejme sa

PERLY ZO ŽIACKYCH KNIŽIEK



Na hodine dejepisu naschvál uvádza iné dátumy.

*

Váš syn nevhodne dokazuje svoju silu na pracovnej výchove tým, že dievčatám priťahuje zveráky.

*

Pozerá sa na mňa cez zelené priesvitné pravítko a smeje sa mi, že som zelený.

*

Bez povolenia padá zo stoličky.

*

Vedomosti vašej dcéry sa rovnajú nule. Pre postup do vyššieho ročníka je potrebné, aby ich minimálne zdvojnásobila.

*

Pravidelne chodí do školy nepravidelne.

*

Zjedla pomôcky na výtvarnú výchovu.

*

Cez prestávku silno kopal do dverí a keď bol napomenutý, kopol si drzo ešte raz.

*

Stále sa hlási.

*

Ohrozoval spolužiakov nožikom, ktorý potreboval až na tretej vyučovacej hodine.

*

Svojim spevom úmyselne rušil hodinu spevu.

*

Neustále sa smeje a odmieta mi povedať na čom.

*

Počas písomky vnucuje spolužiačke správne odpovede.

*

Močí do výšky očí.

*

Rozbil okno a vyhováral sa, že nemôže dýchať.

*

Hlási sa nohami.

*

Smial sa mi do očí za chrbátom.

*

Žiak je na hodine!



pripravili klienti 1. úseku



Niečo na zasmiatie

V noci volá chlapík na políciu.

- Vykradli mi auto. Ukradli mi rádio, volant, prístrojovku. Príďte mi to spísať, prosím.

Polícia príde k autu, nazrie dnu a policajt hovorí:

- Všetko tu máte.

A chlapík na to:

- Jaj, ja som zaspal na zadnom sedadle!

*

- Tecičko Marko, nedá sa nic robit, mosím vás dat ze slepičárne na druhé pracovisko.

- Ná proboha a to už proč?

- Šeci sa stežujú, že ste neznášanlivá. Mohli by sa od vás nakazit slépyky.

*

Syn arabského šejka sa rozhodol študovať v SR. Po mesiaci píše domov:

'Slovensko je krásne, ľudia sú tu príjemní a veľmi sa mi tu páči. Len sa občas trochu hanbím, keď prídem do školy svojím pozláteným mercedesom, zaparkujem pri škole a stretnem niektorého zo svojich profesorov, ako vystupuje z električky. To je celkom trápne.

Za pár dní mu príde šek na milión dolárov a krátka správa od rodičov:

'Nerob nám hanbu a kúp si tiež električku!!!'

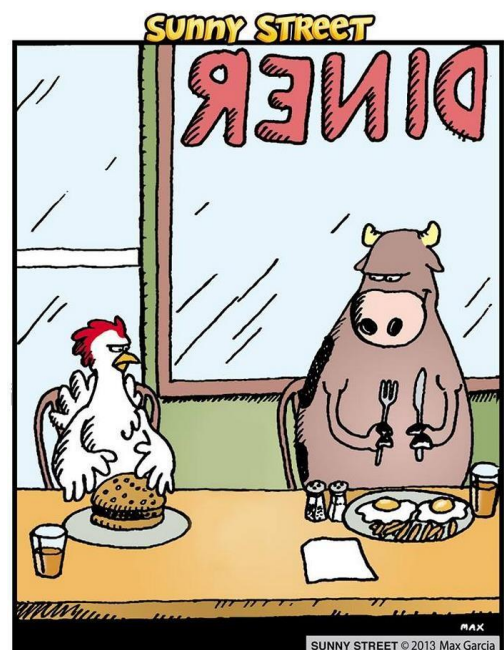
*

Blondína volá priateľa mobilom a ozve sa jej ženský hlas:

- Účastník momentálne nie je dostupný, zavolajte neskôr prosím.

- A tebe je dostupný, ty mizerná potvora?

pripravili klienti 1. úseku





Podakovanie dobrovoľníkom

Od roku 2016 nás v zariadení ZpS Pri vinohradoch pravidelne navštevujú dobrovoľníci. Sú to milí mladí ľudia: Hanka Machalec a Jozef Krupčinský.

Už vydatá pani Hanka (teraz na materskej dovolenke) sa nám postarala o prvé rúška, ktoré vlastnoručne ušila a priniesla do zariadenia. Poslala aj fotografie svojej dcéry, ktorú nám určite v budúcnosti príde ukázať, na čo sa tešíme.

V čase pandémie sme sa nemohli často stretávať, ale boli sme s nimi v telefonickom kontakte. Po zlepšení pandemickej situácie sa obaja prihlásili, informovali sa o situácii v ZpS v našej čajovni – miesto našich stretávok.

V tomto období nás už opäť navštevuje „náš Jožko“, tešíme sa na ním urobenú kavičku a inú obsluhu. Nerozlúči sa s nami skôr, kým nie je v poriadku čajovňa.

Ďakujeme obom za ich prejavenie úcty k starým ľuďom, za ich pochopenie a pomoc.

Klienti čajovne v ZpS



A na záver - prosím nezabúdajte na R – O –R



RÚŠKO - v budove sme povinní nosiť rúška

ODSTUP - dodržiavame od seba odstupy



RUKY - umývame si ruky

Naše Noviny vydáva DSS a ZPS Rača. **Redakčná rada:** Anna Juricová, Eva Kovačovská, Milada Rakovská, Ivan Kudej. **Grafická úprava textu:** Mgr. Zuzana Koníková. **Tlač:** Ing. Hana Korcová
Redakcia si vyhradzuje právo upraviť príspevky podľa potreby tak, aby sa nezmenil ich význam.